

Nokia. 101 tarinaa

Ihan erilainen kotiseutukirja

Pahlman, Maritta (toim.): *Nokia. 101 tarinaa*. Nokia-Seura 2020. 348 s.

Kun postipaketista muiden kotiseutukirjojen joukosta nousi esiin Nokian tarinakirja, ajattelin, että mitä tämä entinen suuryhtiö nyt tarkoittaa julkaisemalla tarinakirjan. Mutta kannessa oli myös pienenä logona Nokia-Seuran symboli, joten eihän siitä ollutkaan kysymys. Vaikuttava kansikuva. Sisällysluettelo yllätti. Kymmenittäin, itse asiassa nuo otsikon lupaamat 101 kirjoittajaa, lyhyitä sivun parin tekstejä ja jokaisen tekstin yhteydessä toinenkin nimi. Ensimmäinen nimi tarkoitti kertomuksen kirjoittajaa ja jälkimmäinen kunkin tarinan kuvittajaa.

Maritta Pahlman oli saanut impulssin Suomen Kotiseutuliiton kampanjasta *Mestarit ja kisällit*. Siinäähän ajatuksena oli saattaa yhteen eri sukupolvet kaikenlaisten hankkeiden ympärille. Lähtöajatuksena oli kulttuuriperinnön siirtäminen sukupolvelta toiselle, katoavan osaamisen ja kansanviisauden tallentaminen, opettaminen ja soveltaminen.

Pahlman lähti soveltamaan tätä ajatusta yllyttämällä nokialaisia kirjoittamaan Nokiasta – ihan mitä vain mieleen tuli tai mihin kynä tekstin ohjasi. Syntyivät nuo 101 tarinaa. Kirjoittajina oli naisia ja miehiä, ikähaitari kymmenen vuosikymmentä, kaikenlaista väkeä. Eräässä mielessä satunnaisotos nokialaisista – vielä siellä asuvista tai sieltä jo muuttaneista, mutta mieleltään nokialaisista kaikki tyynni.

Tarinat liikkuvat omakohtaisista muisteluista lapsuuden ja miksei aikuisuudenkin Nokialta, työn ja tekemisen kuvauksista, pienistä historiikeista. Viisitoista kertomusta on syntynyt Pahlmanin haastatteluista. Kaikki tekstit on kielellisesti huollettu, mukana tässä työssä on ollut Raili Kankaanpää. Ja taustainnoittajana Nokia-Seuran puheenjohtaja Veijo Hynninen.

Mutta ei tässä vielä kaikki. Kun tarinat olivat pääsääntöisesti aikuisten kertomuksia Nokia-kokemuksistaan, omasta elämästään tai kuulluista kertomuksista, tuli ne kuvittaa. Eikä perinteinen tekstin ja arkistovalokuvan yhdistäminen kirjan toimittajaa houkuttanut.

Apuun tulivat Pirkan opiston Lasten ja nuorten kuvataidekoululaiset sekä Työ- ja päivätoimintakeskus Hemptankareen kuvataideryhmä, ohjaajina näissä Heikki Riikonen ja Kristiina Turtiainen. Ja toden totta. Kirjassa ei ole yhtään valokuvaa, vaan kuvantekijät ovat saaneet toteuttaa luovuuttaan lukemalla tekstin ja siitä saamallaan virikkeellä luomaan tekstiin mieleisensä kuvan.

Ja kyllä tuota mielikuvitusta onkin riittänyt, nuorimpien naivismista abstraktioihin, aina kuitenkin niin, että kuvan ja tekstin yhteys säilyy – kuvittajat ovat pyrkineet sisäistämään sen, mistä kirjoittaja on halunnut kertoa – kukin ymmärryksensä mukaan. Siinäpä sukupolvet kohtaavat.

Kaikkiaan kirjan tekoon osallistui luovalla tavalla 230 eri henkilöä, ialtaan 6–100-vuotiaita. Ja kun mukaan saatiin vielä graafikko ja taittaja Nalle Ritvola, joka tunnetaan idearikkaana ja monipuoleisena graafisen alan osaajana, tuli kirjasta kokonaistaideteos.

Kun Nokia-Seuran hallitus teki päätöksen kirjan tuottamisesta tammikuussa 2019 ja kun viimeinen tarina saapui toimittajan sähköpostiin New Yorkista uudenvuodenaattoiltana 2019, on todella saavutus, että valmis tuote saapui arvostelijan pöydälle jo huhtikuussa 2020.

Siis aivan hieno suoritus ja aivan hieno ja luovasti toteutettu erilainen kotiseutukirja!

Lassi Saressalo